

Experts debaten el model de gestió de les universitats catalanes

El dijous 15 de desembre va tenir lloc el debat '*Governança universitària. Eixos del debat*' al Col·legi de Periodistes de Catalunya i organitzada per l'Associació d'Amics de la UAB. **Joan Botella**, professor de la UAB i recent nomenat degà de la facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, va ser l'encarregat de presentar i dirigir el debat que va girar entorn a la relació entre la universitat i la societat i sobre l'organització i govern d'aquesta institució acadèmica. L'acte va comptar amb la presència de la rectora de la UAB, Ana Ripoll, i del president de l'Associació d'Amics de la UAB, Antonio Franco.

Els ponents de la jornada van ser **Lluís Ferrer**, exrector de la UAB i expert internacional en diferents programes d'avaluació d'universitats; **Jordi Codony**, president del Consell de l'Estudiantat de les universitats catalanes (CEUCAT) i membre de la Comissió per a l'estudi de la governança del sistema universitari de Catalunya; **Josep Ferrer**, professor de la UPC i membre de la Comissió per a l'estudi de la governança i **Joaquim Coello**, president del Consell Social UB i també membre de la Comissió.

Lluís Ferrer va començar la seva ponència afirmant que a la Universitat li cal una reflexió per poder complir tota la diversitat de rols que la societat li demana. Ferrer opina, a més, que la Universitat és molt important i costa diners a la societat, de manera que les persones vinculades a ella no poden decidir soles el seu futur. Així doncs, segons Ferrer la primera modificació que cal abordar és debatre com aconseguir que la societat participi del debat sobre el futur, l'organització i el camí que han d'emprendre les universitats.

Professor de veterinària de la UAB, Ferrer ha format part de comissions europees per analitzar universitats de diferents països, entre ells, la Xina i Suïssa. Opina que caldria elaborar un sistema a través del qual persones de la societat i de la universitat escollissin conjuntament un camí a seguir. Pel que fa al tema de l'organització interna, l'expert creu que cal una descentralització, no és correcte que un sol Consell governi tota una universitat amb més de 35.000 estudiants, com pot ser la UAB.

Jordi Codony opina que les universitats catalanes funcionen bé i que no és necessari un canvi de tota l'organització de la universitat, el que sí que exigeix és una estabilitat del marc legal i jurídic, ja que un dels principals problemes a l'hora de gestionar les universitats és el canvi constant dels models, de les lleis i dels consellers encarregats de la matèria. D'altra banda, segons Codony cal una flexibilitat en dos àmbits diferents, flexibilitat del personal intern, i flexibilitat de la normativa perquè cada universitat pugui gestionar de la manera que millor els convingui, tenint en compte que cada una d'elles és diferent i té unes necessitats concretes. El president del Consell de l'Estudiantat opina que cal garantir la participació de la comunitat d'estudiants que han de poder expressar i aportar la seva visió.

D'altra banda, Codony va destacar la necessitat de gestors ben formats per a governar la universitat. Ja que, segons ell, les universitats tenen molt en compte l'aspecte investigador i acadèmic dels professors, però no les seves dots per a governar. Caldria, segons aquest estudiant de màster en Enginyeria Civil, establir uns requisits per a arribar a càrrecs de gestió de les universitats. Per últim, Codony va fer una crida a crear un sistema universitari català més coordinat.

Josep Ferrer va ser contundent: "Aquests últims anys la universitat ha fet els deures, però el govern de la Generalitat, no". Rector de la UPC del 2002 al 2006, Ferrer va explicar que als anys 60 es volia una universitat científica, catalana i democràtica i es va aconseguir tot i els pocs recursos.

Actualment, cal afegir a tots aquest valors el del compromís social sense excloure, però, les demandes dels mercats. Aquestes no han de ser l'únic ni tan sols el principal objectiu de les universitat, però sí que s'ha de pretendre formar gent amb visió i capaç de crear estratègies. Pel que fa al govern intern, Ferrer aposta per la col·legialització dels càrrecs, ja que amb una organització jeràrquica no obté bons resultats.

Aquest catedràtic d'universitat de Matemàtica Aplicada va finalitzar explicant dos canvis, que segons ell, caldrien per a millorar la gestió de les universitats. En primer lloc, la negociació sindical, ja que no és correcte que les mateixes persones que escullen el rector, negociïn després amb ell les seves condicions de treball. I, en segon lloc, la supervisió de la gestió econòmica. Actualment, el gerent de les universitat és un vicerector més de l'equip de govern i la seva dependència política de l'equip pot ser contraproductiu per a la seva tasca de rendir comptes de la manera com s'utilitzen els

diners. Una possible solució, segons Ferrer, seria la professionalització total del càrrec de gerent.

Per últim, **Joaquim Coello**, enginyer naval, opina que sobre el futur de les universitats i el seu paper en la societat hi hagut molt de debat, i se n'ha escrit molts llibres, però falta conclusions. Les universitats espanyoles i catalanes necessiten, segons ell, una reforma, i prèviament un debat que s'hauria d'organitzar de dalt a baix, des dels estaments de govern de la universitat cap a la societat, per tal de generar una discussió més directa i ràpida. Les primeres respostes que hauria de buscar aquest debat són els objectius bàsics i si la reforma de les universitats s'ha de fer de forma progressiva o radical. Coello opina que la reforma, en moments de crisi, hauria de ser radical.

Coello va alabar el sistema escollit per la Generalitat per estudiar el model de governança de les universitats. Li sembla encertat que hagin escollit persones vinculades a la universitat, però que no hi tenen interessos, així com persones que es representen a sí mateixes i no a col·lectius. I a més, troba correcte que siguin només deu persones i que tinguin un any per a realitzar la seva tasca.

Pel que fa a l'organització interna, Coello no entén perquè el rector no nomena els degans, però sí a la resta de càrrecs, ja que, d'aquesta manera, no pot emprendre cap política concreta.

Coello va abordar d'altres temes, com la relació entre la universitat i l'empresa, que segons ell, cal promoure més. I sobretot va criticar la manera actual de contractar a nous professors. Opina que la reforma més important d'una universitat és el seu personal i el fet que els professors siguin funcionaris no ajuda a promoure el canvi, actualment, per exemple, la renovació de professors es fa a través de la jubilació. També en l'àmbit del personal docent, Coello creu que seria una millora molt important per les universitat catalanes incorporar a més professors internacionals.

Per últim, Coello va dir que era necessari un sistema de diferenciació entre les universitats, ja que les funcions que compleixen no són les mateixes. I va afegir que aquestes institucions han d'aprendre a competir i alhora a col·laborar, com fan moltes empreses que es troben dins el mateix sector.

Després de la primera intervenció de tots els ponents, es va generar un debat entre ells i el públic assistent, que en la seva majoria eren professors, estudiants i persones vinculades al món universitari.